

Gradska galerija Fonticus Grožnjan predstavlja

Alenka Vicelj: HOLOGRAMI TJELESNOSTI

samostalna izložba

&

Plesni performance, koreografija i izvedba: Siniša Bukinac

subota, 25. X. 2014. u 19.00 sati, Gradska galerija Fonticus Grožnjan

Izložbu će, u prisustvu autorice, predstaviti Eugen Borkovsky

predgovor katalogu:

Alenka Vicelj HOLOGRAMI TJELESNOSTI

Kolekcijom likovnih promišljanja, crtežima, ucrtima na porculanu, predstavlja se Alenka Vicelj. Na svim radovima ponuđeno je prepoznavanje motiva: razgaljena tijela. Presentacija se sastoji od dva niza. Jednu cjelinu predstavljaju ovalne ploče gdje na bijeloj podlozi nalazimo prikaze nagog ženskog tijela u oniričkim stanjima u rasponu od sjete do opuštanja. Ove žene mogu biti muze, boginje, vještice ili obične djevojke. One su same i uvijek u začudnom prostoru. Uvijek su nage, bez srama, ponekad usnule, ponekad u meditaciji, a ponekad u pozi žene željne ljubavi. Drugu seriju čine kvadratni formati gdje, uz dominaciju plemenite „kobalt“ plave boje, uočavamo isprepletenu muška i ženska tijela u erotskom odnosu uz ponegdje tekstualni zapis. Obje serije prikazuju gole ljude, onakve kakvi oni zapravo jesu. Već na prvi pogled nam je jasno da su pred nama profinjene situacije koje se tematski mogu sažeti u akt, a problematiziraju erotiku. Projektu se priključuje plesač, Siniša Bukinac, koji će živim nastupom zaokružiti ovo tematiziranje ljudskog tijela.

Alenka Vicelj kreće od oblikovanja zemljane mase koja postaje slikarska podloga. Proces nastavljaju crtački potezi na listovima plemenite gline i rezultiraju reljefnošću. Oni se pojavljuju kao nosioci glavnih oblika, kao dio tekture ili kao obrubi. To početno činjenje autorica, ovisno o impresiji, raspoloženju ili potrebi nadograđuje tonovima ili manjim grafovima. Podloga, glina zadržava, pamti osjećaje, dojmove i postupke izvedbe rada. Autorica ponekad dozvoljava razlijevanje patine. Tako, instinktivan crtež biva poduprt tonom. Umjetnica ne poštuje dosljednost već kombinira crtež, zapis i toniranje kako joj to nalaže trenutak izgovora misli. Kompozicije većine radova su funkcionalne, unatoč spontanosti. Kadrovi su do krajnjih mogućnosti ispunjeni motivom. Oblici su građeni sasvim osobeno i prelaze u prepoznatljivi autorski rukopis. Pomaci, poneka necentriranost u kombinaciji s drugim detaljima u službi je dramaturgije radova. Umjetnica kreira drhtave, minuciozne zapise, služeći se intuitivno likovnim obrazovanjem i iskustvom, instinktom i memorijom.

Povjerenjem krhkom mediju, Alenka Vicelj problematizira tijelo koje nosi osobno. Tijelo govori o našem unutarnjem stanju ili glumi željeno. Umjetnica istražuje ambivalentnost motiva. Akt, slikovni ili skulpturalni prikaz ljudskog tijela, od pretpovijesnih vremena jest jedna od glavnih tema likovne interpretacije. Ovi aktovi svojevrsni su kontrapunkt kozmetički dorađenim tijelima koja podliježu trendovima. Nameće se dojam deformiranosti oblika koja se očitava kao psihološko stanje. Figure su depersonalizirane, ali možemo prepoznati karakter modela i stav autorice. Preko tijela kao da nam želi kazati da je duša ranjiva i podložna promjenama. Jedna promjena je ona koja se manifestira fizičkim razlikama. Druga je mijena, također čitljiva s tijela, ona koja se očituje duhovnim stanjem. Ove dvije mijene autorica vješto prepliće, i pred nama se pokazuju tijela koja su u isto vrijeme i opuštena i napeta, mirna i u pokretu. Snaga ovog projekta u načinu je evidentiranja tjelesnosti. Gledano teatarski, autorica ih predstavlja u trenucima zapleta, prije vrhunca, a daleko od raspleta.

Iako se čitaju feminističke konotacije, angažirano polazište nije najvažnije. Voajerski pristup za razliku od poziranja, čini snažan znak uvriježenoj sredini. Nešto skandalozno stvara se u odnosu na tradicionalni pristup slikarstvu, tretmanu upotrijebljenog materijala, pojmu tijela i erotike. Već sama nagost modela i simulacija erotskog činjenja promatraču izaziva podozrenje. Autorica dodiruje temu izbjegavanja svijesti o materijalnosti tijela. Naša civilizacija, sve njene religije, sadrže naglašeno neprijateljstvo prema ljudskom tijelu i njegovim prirodnim funkcijama. Kapitalu i vjerama odgovara cyber svijet. Informacija zamjenjuje materiju. Mi mislimo da smo bili, a zapravo smo samo vidjeli. Prisutno je licemjerje koje nalaže da se zapravo smije sve, ali tako da nitko ne vidi. Javno obznanjivanje bilo koje drugačijosti napada se različito, od fizičkog obračuna do perfidne izolacije. Netolerancija biva inicirana sa svih oltara. Projekt je aktualan jer smo svjedoci uvođenja ptice rode u porodična stabla. No, netko ipak mora uzgajati jabuke i sašiti hlače. I to bi se moglo automatizirati, ali još uvijek mora postojati netko tko će jesti jabuke i nositi hlače. Netko tko će strasno zagrliti i poljubiti voljeno biće u bilo kojoj kombinaciji. Homoerotika, transseksualnost, transrodnost pokušavaju se razglasiti kao nepostojeće kategorije. Naglašava se brak, isključivo muškarca i žene, kao jedina mogućnost diade iako je spoznato da je klasičan brak isključivo ekonomska kategorija, a najrjeđe dugovječna emocionalna zajednica. Ovaj niz likovnih radova postavlja pitanje: Može li naša senzibilnost podnijeti našu tjelesnost?

Umjetnost je živa stvar. Sva je povijest umjetničke prakse, zapravo, dekodiranje iniciranih, usmjerenih poruka, koje su upućene na iščitavanje poznatom ili nepoznatom promatraču. Likovna i sve ostale umjetnosti imaju u sebi ugrađen komunikacijski segment bez obzira radi li se o monologu ili ponuđenom dijalogu. Izloženi ciklus ili njegovi dijelovi postaju ideogrami. Situacije na podlozi djeluju realistično pa mi usvajamo sadržaj, ono što iščitavamo iz crteža. No, u ovom slučaju prikazano postaje sekundarno, a prisvajamo si dojam koji autorica plasira. Ova očišćena estetika počiva na realističkom motivu, ali naginje nadrealnom. Vizualizacije Alenke Vicelj nude predstave o granici između realnog i fiktivnog, između doživljenog i zamišljenog. Ona doživljeno pretvara u vidljivo, a promatrač vidljivo pretvara u doživljaj. Umjetnica se igra s promatračem potičući moguću nelagodu. Jer, većina dijelova tijela mistificirani su i određeni posebnim statusom. Alenka poziva na prijelaz barijera. Upozoreni smo da nam se život odredio društvenim konvencijama i konformizmom. Osvrćemo se znanosti, ali ona razočarava: oficijelna znanost je dala glavne mehanizme društvenih podjela i nadzora, a ponudila tablete za umirenje. Kapital, politiku i vjeru ne zanima pojedinac. Važno je krdo kojim se manipulira. Tek u suvremenom vremenu prepoznaju se situacije u kojima je dosadašnji pogled na svijet neadekvatan. Postmodernizam preispituje uvriježene pretpostavke. Značenje umjetničkog djela

dekodira se pomoću svijeta umjetnosti i kulture kao mehanizama iniciranja značenja i smisla. Stare teorije i paradigme obitelji, naobrazbe, religije i sličnog moraju se nanovo izgraditi u novom svjetlu. Ovaj projekt nudi inicijaciju uspostavljanja novog senzibiliteta jer umjetnici radovima, a fizičari i filozofi kvantima, fraktalima, bozonima redefinišu realnost. Univerzum u našoj percepciji više ne može funkcionirati kao mašina prema Newtonu već kao polja energija koje se manifestiraju različitim frekvencijama. Čovjek tako više nije kemijska reakcija već energetski naboj. Vizualizirane situacije postaju fiktivne scene za suočavanje.

Eugen Borkovsky, X. 2014.

Biografija autorice:

Alenka Viceljo rođena je 1960. godine u Ljubljani. Diplomirala je kiparstvo na ALU Ljubljana, u klasi Slavka Tihca, 1983. godine. Svoje radove je predstavila na više od 60 samostalnih i na mnogobrojnim kolektivnim izložbama (Austrija, Hrvatska, Italija, Slovenija...). Učestvovala je na više likovnih kolonija u domovini i inozemstvu. Radovi joj se nalaze u brojnim javnim ustanovama i privatnim zbirkama. Najviše stvara u porcelanu, prije svega reljefe, ponekad obojane metalnim oksidima, kobaltom, zlatom, platinom i njihovim otopinama. Bavi se još i radom u metalu, keramici te grafičkim dizajnom.

Adrese: Obala 93, 6320 Portorož, SLO; tel: 00386 41 77 57 99; alenka.viceljo@gmail.com, www.viceljo.com

Podaci o plesaču:

Plesač koreograf učitelj **Siniša Bukinac**. Freelancer. Prvi njegovi mentori potiču iz Zagreba, g. Andrija Laboš (sa Radničkog sveučilišta) i ga. Snježana Lilek (balerina HNK - za radionicu kazališta na Kaptolu). Kasnije se profesionalno aktivirao u Sloveniji putem učitelja francuza Freda Lasserra, te u Parizu kod Laurence Levasseur u dvogodišnjem projektu sa Stevom Shehanom - bubnjarem Paula Simona. Znanje plesa, koje temelji na klasičnom baletu, oblikovao je na Alvin Ailey akademiji u New Yorku, odakle potiče njegovo zanimanje za Etnos i dinamičku figuraliku. Marko Jakše, akademski slikar nadrealizma, stvorio je sliku Exit of Narcis, a koreografija inspirirana tom slikom, ušla je u finale prestižnog baletskog takmičenja u japanskoj Nagoyi 2002 godine te odnijela prvu nagradu na 6. Koreografskim miniaturnama u Beogradu iste godine.

GROŽNJAN Grad umjetnika

1965

2014

GRISIGNANA Città degli artisti